

www.oljan.fo

Jan Müller

02 - 08 - 2013

Føroyar-Hetland sum ein olju- og gaslandslutur

Analysa. Tað er einki at taka seg aftur í, at unga oljuvinnusøga Føroya hevur verið nógv merkt og ávirkað av gongdini í okkara næsta grannalag, økinum vestan fyri Hetland. Nýggj oljufund í hesum økinum nærri og nærri føroyska markinum hava verið við til at lata dyr upp til føroyska landgrunnin. Hetta súa vit m.a., tá BP fyrst í hesi øldini beyð sær til at bora fleiri brunnar í Føroyum - havandi stóru oljufundini tað hevði gjørt hinumegin markið í huganum. At tað tó ikki gekk júst so, sum BP hevði ætlað, er ein onnur søga. Vit kunnu kortini staðfesta, at gongdin vestan fyri Hetland hevur havt ávirkan á leitiá hugan við Føroyar, og er tað eisini náttúrligt at gera somu eygleiðing og niðurstøðu í dag, tá tað verða gjørd fund hinumegin markið, nevniliga, at tey kunnu vera við til at skapa áhuga fyri føroyska landgrunninum eisini, tó at jarðfrøðin í báðum økjum nýtist at vera júst tann sama. Tað hevur víst seg seinastu árin, at fleiri nýggj oljufeløg hava sett kósina móti Hetlandsleiðunum og er lítið at ivast í, at onkur av hesum feløgum sohvørt eisini fara at fáa eyguni upp fyri møguleikum í grannalagnum, tvs. á føroyska landgrunninum. Dong: ein og sami oljulandslutur Tað er í hesum sambandi eisini vert at geva gætur orðini hjá DONG-stjóranum, Søren B. Andersen, har hann við oljan.fo herfyri segði, at DONG sær alt økið millum Hetland og Føroyar sum ein og sama oljulandslut. At tað er partur av strategiini hjá felagnum at vera partur av leitingini á øllum Atlantsmótinum tvs. bæði í hetlendskum og føroyskum øki. Tað er hesa staðfesting føroyingar eiga at seta sítt álit á, at eisini onnur oljufeløg, sum eru og fara at vera virkin vestan fyri Hetland, vilja taka til sín. Nú um dagarnar varð kunngjørt, at DONG og onnur oljufeløg hava gjørt eitt gassfund vestan fyri Hetland. Eitt av feløgnum, sum er við í hesum fundinum, er franski orkurisin GDF Suez, (Gaz de France Suez), sum í tíðindaskrivi nú um dagarnar vísir til hetta fundið og til framtíðar strategiina

hjá felagnum. Har verður sagt, at økið vestan fyri Hetland, er eitt av kjarnuøkjunum hjá felagnum í Bretlandi. Við øðrum orðum legst eftir øllum at døma bara aftrat teimum mongu og ikki minst stóru olju- og gassfeløgnum, sum komandi árin fara at brúka pengar og orku uppá at finna olju og gass beint út fyri okkara landgrunn. Nøkur av hinum feløgnum, sum longu eru her, eru: BP, Shell, Chevron, Total, Statoil, DONG og ein rúgva av meðalstórum og minni oljufeløgum. Hesin nýggi leikarin á Atlantsmótinum, GdF Suez, er eingin dvørgur í olju- og gasshøpi. Tvørturímóti er felagið eitt av teimum heilt stóru, tá tað kemur til leiting og framleiðslu av eitt nú gassi. Felagið hevur 138.000 starvsfólk í 70 londum. At slíkt felag er farið at brúka nógv av síni orku á Atlantsmótinum, í hesum førinum vestan fyri Hetland, eiga eisini at vera kærkomin tíðindi fyri føroyskar orkumyndugleikar og oljufeløgini, sum longu eru á føroyska landgrunninum. Brúk fyri øðrum tá borast skal Vit hava sæð, at undangongufeløg sum eitt nú Statoil, ið hava bjóðað seg fram sum fyrstøðufelag á leitiloyvum í Føroyum, hava havt brúk fyri øðrum stórum og fíggjarliga sterkum oljufeløgum, tá ástóð, fyri at kunna fara undir at bora kostnaðarmiklar brunnar í hesum heldur ókenda økinum. Vit sóu eisini, at Statoil megnaði at gera avtalu við heimsins størsta oljufelag ExxonMobil, sum bráddliga gjørdist virkin partur av leitingini við Føroyar. Og tað er eitt felag, sum fyrr hevur brúkt nógv orku uppá nettupp leitingina vestan fyri Hetland. Hyggja vit eftir føroyska oljufelagnum, Faroe Petroleum, so hava vit sæð, at tað hevur dugað sera væl at selja partar av sínum loyvispørtum í Føroyum til onnur útlensk oljufeløg, her serstakliga japonsk og suðurkoreansk og harvið hevur verið við til at gera sítt til at lata upp dyr til føroyska landgrunnin. DONG er eitt annað felag, sum nú hevur bjóðað seg fram sum fyrstøðufelag á føroyska landgrunninum. Og kemur tað hartil, at felagið gjøgnum sínar komandi kanningar, metir síni loyvi so mikið áhugaverd, at tað einaferð komandi árin fer at bora brunn, tá verður uttan iva neyðugt hjá Dong at finna onnur fíggjarliga sterk feløg at farma inn tvs. at gerast partur av eini boring. Júst sum støðan í dag er hjá Statoil og ExxonMobil. Og her kunnu stór og fíggjarliga sterk olju- og gassfeløg, sum hava sett kós móti Hetlandsleiðunum, fáa týdning fyri føroysku leitingina. Um franski orkurisin GdF Suez verður eitt av hesum feløgum skal standa ósagt nú, men møguleikin er har. Tað er so eingin loyna, at hetta felagið hevur tætt samstarv við Dong hinumegin markið. Hví ikki hesumegin eisini, tá tíðin er búgvin til tess kundi verið spurt. Marknaðarføra Føroyar Tað er í hesum høpi eisini kærkomið, at landsstýrismaðurin í oljumálum saman við leiðsluni á Jarðfeingi hava boðað frá, at tað í framtíðini fer at verða gjørt eitt enn meira miðvíst arbeiði at marknaðarføra føroyska landgrunnin. Og hvar er meira náttúrligt at byrja hetta arbeiði enn hjá feløgnum, sum longu eru á Atlantsmótinum hinumegin markið! Tað er bæði rætt og náttúrligt hjá føroyskum myndugleikum og somuleiðis oljufeløgnum, sum hava leitiloyvi her, at fylgja væl við gongdini hinumegin markið, eitt nú hvørjar kanningar verða gjørdar og hvørji feløg eru og fara at vera virkin har komandi árin. Og tá høvi býðst at minna tey á kveikjandi orðini hjá DONG-stjóranum um, at alt økið millum Hetland og Føroyar er ein og sami oljulandslutur. Hetta er so avgjørt nakað,

sum vit eiga at siggja sum eina iovandi og jaliga gongd, eisini ta nugsao verour um eitt móguligt framtíðar samarbeiði við myndugleikarnar og vinnuna í skotsku oyggjunum og Skotlandi. Eins og vit framhaldandi fara at fylgja gongdini hinumegin markið, so er einki at ivast í, at bæði vinna og myndugleikar har, hava eyguni við komandi boringum á føyroyska landgrunninum, hvørs úrslit væl eisini kunnu seta ringar í sjógvin og vera við til at byggja brýr millum oyggjasamfeløgini í hesum partinum av heimum. Hetta er í hvussu er nakað, sum føyroyski oljuportalurin fer at hava eyguni eftir komandi tíðina.